

Høringsinnspill om skole- og tilbudsstruktur og alternative opplæringsmodeller

Oppeles fordelingen mellom studieforberedende og yrkesfag hensiktsmessig for å tilfredsstillende fremtidige behov i arbeidslivet?

Tilbudet vil ikke være godt nok i enkelte regioner. Man er nødt til å i større grad se på hva næringslivet i de ulike regionene etterspør, for så å innrette tilbudet til å samsvare med det. Eksempelvis vil ikke næringslivets etterspørsel bli møtt dersom man foretar de foreslåtte strukturendringene i Nord-Gudbrandsdalen.

Hvordan sikre bredden innen studieforberedende opplæring, med hensyn til kreative utdanningsprogram?

Man må legge seg på en linje som kompromisser et desentralisert tilbud med robuste, gode fagmiljøer. For å treffe de elevene som bor langt fra det aktuelle linjetilbudet, er det helt sentralt med god informasjon om linjetilbudet, samt gode rutiner for mottakelse og oppfølging av borteboere.

Hvordan kan vi tilrettelegge for borteboere bedre enn i dag? Spesifiser gjerne samarbeidstiltak i og med den enkelte vertskommune, hjemkommune, fylkeskommunen og eventuelt andre aktører.

Å øke borteboerstipendet ytterligere vil være et viktig tiltak for å øke borteboeres økonomiske trygghet. Flere borteboere som et resultat av en sentralisering forutsetter at man sørger for nok hybler og studentboliger. Her kan opprettelse av nye internater være aktuelt. Laget rundt borteboerne må styrkes, med blant annet flere miljøarbeidere, sosionomer og helsesykepleiere. Billigere eller gratis kollektivtransport vil være et viktig tiltak for å øke mobiliteten og å øke deltakelsen i lokalsamfunnet. Det vil også være viktig med godt samarbeid med nabofylker, for å sikre at borteboere får økt mobilitet og oppfølging i forbindelse med skolegang i andre fylker.

Hvordan kan fylkeskommunen best ivareta elevgrupper med særskilte behov i framtidig struktur, herunder elevene som i dag går på Nordstumoen?

Skolen er en viktig sosial arena for alle elever, også elever med særskilte behov. Beliggenhet og reisevei skal ikke være et hinder for at alle som har behov for det skal

få tilrettelagt undervisning. God tilrettelegging og oppfølging krever at kompetansen og ressursene er spredt geografisk, samtidig som man må ha en viss sentralisering for å sikre kvalitet. Ved fremtidige nedleggelse av skoler og tilbud, er det særlig viktig med god oppfølging av de elevene som må begynne på en ny linje eller ved et nytt skolested.

Hvordan kan samarbeidsavtalene med Trøndelag og Akershus fylkeskommuner styrkes slik at man bidrar til å ivareta nærhet til utdanningstilbud samt elevenes behov for skolemiljø med trivsel og sosial tilhørighet?

Det er helt sentralt å samarbeide om transport på tvers av fylkene. Der ordinær skoleskyss ikke dekker transportbehovet, for eksempel av vær- eller klimamessige årsaker, må man se på muligheten for å bruke andre løsninger, som for eksempel tog. Det bør gis sterkere insentiver for at skoleskyssen skal bli grønnere. Der det er aktuelt for den enkelte eleven å flytte på hybel eller internat, kreves det godt samarbeid mellom fylkene og skolestedene for å sikre god og effektiv flyt av elever. Elever som tar videregående opplæring i et annet fylke enn hjemfylket, må ha like vilkår og ha de samme rettighetene som de andre elevene i det fylket hen går på skole. Det er viktig med god informasjonsflyt mellom ungdomsskolene og de videregående skolene, slik at elevene er godt informert om linjetilbud i de aktuelle nabofylkene.

Er det andre geografiske områder hvor det er aktuelt med slike samarbeid over fylkesgrenser og med konkrete skoler?

Ja! Man bør se på muligheten for at elever kan ta vgs i alle nabofylkene, og elever fra våre nabofylker bør kunne søke seg til tilbud på grenseskoler i Innlandet.

Fylkeskommunen har allerede før strukturendring flere lokaler med kapasitet for mer/annen aktivitet. Høringsinstansene inviteres til å komme med innspill til alternativ bruk av fylkeskommunal eiendom i egen region.

Byggene bør ikke bli stående tomme. Fylkeskommunen kan leie ut bygg og tomt til lokal aktivitet i regi av kommunen og/eller frivillige aktører, eller selge fylkeskommunal eiendom. Pengene man tjener på å selge og å leie ut, eller sparer på å slippe å leie lokaler, bør komme elevene til gode.

Ungt utenforskap er en økende utfordring. Det å ha fullført videregående opplæring har stor betydning for å sikre varig fotfeste i arbeidslivet. Hvordan bør den videregående skole- og tilbudsstrukturen utformes for å sikre at flere fullfører videregående opplæring?

Skoler og skolesteder i kommuner eller regioner med særlige levekårsutfordringer som for eksempel høy andel unge uføre eller mange som står utenfor arbeidslivet, bør ha et særlig vern mot nedleggelse, da det er uvisst hvilke konsekvenser dette vil ha for ungdommen i regionen, spesielt med tanke på gjennomføringsgrad og trivsel. Utredningen burde kartlagt hvilke sosiale konsekvenser en kan forvente ved de tre ulike forslagene. Eksempelvis ville det vært særlig relevant å se på hvilke sosiale konsekvenser en nedleggelse av Dokka vgs ville hatt.

Det må også i større grad enn i dag legges til rette for at elever kan ta videregående opplæring med mer fleksibilitet og individuell tilpasning. Dette vil være særlig relevant for blant annet elever som utøver kultur og idrett på nasjonalt eller internasjonalt nivå.

Økonomi

Det er lite datagrunnlag som underbygger at det effektivt å flytte enkelte linjetilbud for å øke elevtallet på en skole, da mange elever heller begynner på sin nærskole i stedet for å begynne på den flyttede linjen. Dette er derfor et lite effektivt tiltak. Det kan derfor ikke rettferdiggjøres å bruke store økonomiske ressurser på å flytte enkelte linjetilbud.

Eventuelle nedleggelse må ta i betraktning de økonomiske konsekvensene av å skulle flytte tilbud og elever, og å bygge nytt for å øke kapasiteten. De økonomiske konsekvensene som vil følge av de tre alternativene burde vært utredet grundig.

Kvalitet

Ved nedleggelse er det essensielt å videreføre kompetanse og erfaringer fra de nedlagte skolene, slik at man sikrer ivaretagelse og videreutvikling av faglig kompetanse. Sentralisering skal alltid medføre økt faglig kvalitet.

Det er viktig at infrastruktur som boliger og kollektivtilbud utbygges og tilpasses det behovet en sentralisering vil gi.

Sosiale forhold

Endringer i skolestruktur skal ikke føre til lavere fullføringsgrad. Dette krever god og tett oppfølging av elever som står i fare for å havne i utenforskap. Det må også gjennom målrettet miljøarbeid jobbes med at så mange som mulig tar del i den ordinære skoleskyssordningen, i stedet for å benytte tilrettelagt skoleskyss.

Innlandet ungdomsråd stiller seg kritiske til deler av utredningen i denne saken på bakgrunn av at det ikke kommer tydelig frem i saken hvilke hensyn eller kriterier som er lagt til grunn for å ivareta elevers forutsetninger, betydningen av et stabilt fag- og læringsmiljø og om den sosiale bærekraften er vektlagt nok. Innlandet ungdomsråd ser ikke at lokale hensyn og elevers forutsetninger er tilstrekkelig tatt med i utredningen av saken.

Alternative opplæringsmodeller

Innlandet ungdomsråd mener regionale forskjeller vil kreve ulike alternativer og at demografien i regionene vil ha en stor innvirkning på ulike behov. Derfor støtter ungdomsrådet alle de fire alternativene til nye alternative opplæringsmodeller.

Vi mener videre at det vil være viktig for videregående-elever i Innlandet at det blir lagt til rette for at skolene kan tilby alternative opplæringsmodeller tilpasset regionale behov. Ved å sørge for at det legges til rette for regional valgfrihet kan skolene tilby og tilpasse et kunnskapsbasert alternativ til opplæringsløp for elever i Innlandet. Rådet mener at mulighet for tilpasning etter lokale forutsetninger rundt elevene og skolen vil bidra til å sikre støtteapparatet rundt de unge og styrke gjennomføringsgraden i videregående skole.

Innlandet ungdomsråd ønsker at det tilrettelegges for at alle fire alternativene er tilgjengelige slik at det kan tas lokale kunnskapsbaserte beslutninger.